

Na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore je u toku realizacija projekta

Pravne klinike u službi ranjivih grupa: poboljšanje zapošljivosti studenata prava putem praktičnog obrazovanja“ (ENEMLOS),

koji je podržan u okviru programa Erasmus+ izgradnja kapaciteta na polju visokog obrazovanja. Projekat će trajati tri godine. Izuzetna saradnja tokom projekta u cilju logistike je sa kancelarijom Erasmus programa za Crnu Goru. U Projekat uključene su tri eminentne institucije iz EU koje se uspješno bave kliničkim pravnim obrazovanjem, posebno radom sa tkz. živim klijentima i to: Pravni fakultet Univerziteta u Zagrebu, Regent Univerzitet u Londonu i Univerzitetski centar za pravne klinike u Varšavi, koji će pružiti najbolju edukaciju i praksu u oblasti kliničkog pravnog obrazovanja prisutnu u zemljama EU.

Pravni fakultet UCG realizuje ovaj projekat zajedno sa akademskim partnerima sa Kosova i neakademskim institucijama iz Crne Gore i Kosova.

Među institucijama koje učestvuju u Projektu su pravni fakulteti u Podgorici, Prištini, Gnjilanu i Peću, advokatske komore Kosova i Crne Gore, Osnovni sud u Gnjilanu, Vrhovni sud CG, Vrhovno državno tužilaštvo CG, Notarska komora CG, Komora javnih izvršitelja CG i Centar za ARS CG.

Projektom se uspostavlja dugoročna saradnja sa neakademskim institucijama, koje pripadaju pravosuđu u širem smislu riječi. Njihova edukativna uloga i bogato pravno iskustvo će doprinjeti realizaciji navedenih ciljeva Projekta, kao omogućiti i druge oblike saradnje što je korisno za Univerzitet kao naučnu bazu, jer kvalitetno obrazovanje nije moguće bez praktičnih rezultata.

Uspostavljena saradnja između visokoškolskih ustanova utiče na mobilnost studenata i akademskog osoblja, kao i na tržište rada i mogućnosti dobijanja i razmjene prakse.

Ključni ciljevi projekta

1

Modernizacija i usmeravanje postojeće nastavne prakse, posebno u praktičnim pravnim disciplinama;
Povećavanje kapaciteta na pravnim fakultetima;

2

Sticanje novih i razvijanje postojećih pravnih vještina;

3

Uspostavljanje dugoročne i održive saradnja sa pravnim institucijama zemaljama učesnicima Projekta;

4

Razvijanje interesovanja i motivacije studenata;

5

Poboljšanje zapošljivosti studenata prava;

6

Omogućavanje široj zajednici - posebno ranjivim klijentima da zaštite svoja prava putem besplatne pravne pomoći.

Studenti upisuju pravni fakultet da bi dobili kompletno pravno obrazovanje, što podrazumijeva da pored teorijskog znanja, se uključi i praktična komponenta. Projektom ENEMLOS-a, koji se upravo realizuje, proširuju se aktivnosti studenata i na rad sa tkz. živim klijentima, što će biti tendencija i poslije završetka Projekta. U svim situacijama gdje osoba ili više njih (ranjiva grupa, na pr. žrtve porodičnog nasilja, siromašni, izbjeglice, azilanti, djeca, osi...) traže pravni savjet, kvalitetno organizovana pravna klinika obezbijediće klijentu studenta koji će raditi uz pomoć praktičara i nastavnika i pružiti mu adekvatan besplatan pravni savjet. U radu pravnih klinika će raditi praktičari: sudsije, advokati, tužioци, notari, javni izvršitelji i posrednici.

Rad sa živim klijentima je višestruko koristan

Ranjiva osoba dobija kvalitetan savjet.

Studenti se uči pravnim vještinama i profesionalizmu.

Društvo je korisno, jer jednak pristup pravdi vodi vladavini prava i pravnoj državi.

U radu sa ranjivim grupama učestvovaće studenti

osnovnih studija završnih godina, ✓

specijalističkih studija i ✓

master studija. ✓

Studentima koji budu angažovani u radu klinika postoji mogućnost priznavanja poena koji su predviđeni za praktičan rad na predmetima iz oblasti u kojoj učestvuju u pružanju besplatnog pravnog savjeta.

Oblasti u kojima će se pružati besplatni pravni savjeti

Građanska;
Krivična;
Građanskoprocesna;
Krivičnoprocesna;

Poslovna;
Obligaciona;
Porodična;
Nasljedna;
Upravna;

Međunarodna;
Ljudskih prava;
Radna;
Ustavna;
Finansijska;
Ekološka;

Pravne klinike u kojima će studenti asistirati u pružanju besplatne pravne pomoći omogućavaju studentima

Komplatno
pravno
obrazovanje;

Ovladavanje
pravnim
vještinama;

Učenje praktičnog
rada kroz
rješavanje
aktuelnih slučajeva;

Razvijanje
sopstvenog i
kreativnog
mišljenja;

Širenje pravne
svijesti i
popularizaciji
etičkih principa.

Vještine koje student treba da ovlada radeći na klinikama

intervju

pravno pisanje
vođenje slučaja

saradnja

savjetovanje

zastupanje
istraživanje

posredovanje

pregovaranje

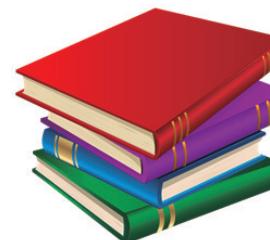
evaluacija
kreativnost

kritičko
mišljenje i
pravilno
rasudivanje

Vrline koje student stiče u radu klinika:

- Etičko ponašanje;
- Pravdoljubivost;
- Odgovornost i
- Posvećenost klijentu

Pravni fakultet će, preko Projekta, obezbijediti neophodnu opremu za rad na klinikama, obogatiti biblioteku najnovijom literaturom iz fundusa prava EU i zemalja koje tradicionalno dugo imaju pravne klinike u svojim nastavnim programima i planovima i koje rade sa tzv. živim klijentima.

Tokom realizacije Projekta, napisće se Vodič o najboljim praksama u vođenju pravnih klinika, koje će biti polazna osnova kako za akademsko osoblje, tako i profesore kliničare na svim klinikama Pravnog fakulteta UCG i drugim pravnim fakultetima. Vodič će biti rezultat zajedničkog rada svih partnera u ovom Projektu i ujedno odabir najbolje prakse iz širokog domena kliničkog pravnog obrazovanja koja će biti prilagođena potrebama Pravnog fakulteta, pravosuđa i društva, a sve u cilju zadovoljenja naših studenata i građana kojima se pružaju besplatni pravni savjeti.

PRAVNE KLINIKE

U SLUŽBI RANJIVIH GRUPA:
*poboljšanje
zapošljivosti
studenata prava
putem
praktičnog obrazovanja*

